

สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

State of Internal Quality Assurance Management of Basic Education Schools
under Buriram Primary Educational Service Area Office 2

สุจิต ชันระหัตถ์¹ โกวิท วัชรินทรางกูร²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

forbiddencity999@gmail.com

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

kovitbru@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย เป็นครูจำนวน 335 คนได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของตารางเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบรายคู่ ตามวิธีการของเซฟเฟ่ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารโรงเรียน การประกันคุณภาพภายใน

ABSTRACT

This research aimed to study and compare the state of internal quality assurance management of school administrators under Buriram Primary Educational Service Area Office 2, classified by working experience and school size. The sample used in this research was a number of 335 teachers, selected by using the Table of Krejcie & Morgan, and the proportional stratified random sampling. The research instrument used was the 3-part questionnaire, including checklist, 5-rating scale, and open-ended form. The statistics used were frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested by using t-test, one way analysis of variance and matched pair comparisons by Scheffe Method. The findings were : 1) the opinion on the management of internal quality assurance of school administrators already mentioned both in overall and each aspect was at a high level; 2) the comparison of opinion on the management of internal quality assurance of school administrators by of working experience was not different, but by school size in overall was different at the significant level of .05. When considering by each aspect, it was found in the quality of learners, creating a learning society, school identity and promotion measures was of statistically significant difference at the .05 level while in the educational management aspect, it was not different.

Keywords: School administrators, school administration, and internal quality assurance

1. บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนเพื่อให้คนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ในยุคโลกาภิวัตน์หรือโลกยุคศตวรรษที่ 21 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร ทำให้ประชาคมโลกมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างใกล้ชิดและรวดเร็วขึ้น ประเทศต่างๆ ไม่อาจอยู่อย่างโดดเดี่ยวได้อีกต่อไป และกลายเป็นเพียงชุมชนหนึ่งของสังคมโลก ขณะเดียวกันการแข่งขันทางเศรษฐกิจก็นับวันจะรุนแรงยิ่งขึ้นเป็นเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้เป็นฐานหรือเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) และเป็นสังคมฐานความรู้ (Knowledge-based Society) ประเทศใดประชากรมีความรู้ดีเยี่ยมได้เปรียบในการแข่งขัน ทุกประเทศจึงจำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อปลูกฝังความรู้และทักษะที่จำเป็นให้พลเมืองมีความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้น แนวโน้มการจัดการศึกษาของประเทศต่าง ๆ จึงเน้นการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ทางการศึกษา หรือที่เรียกว่าการปฏิรูปการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้คนทุกคนในชาติสามารถเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับปรัชญาสากลว่าด้วยการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All-EFA) และเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับ

สังคมยุคข้อมูลข่าวสารและสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, 1)

กระแสสังคมยังมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ยังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบคุณภาพให้เกิดอย่างจริงจัง มุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศกฎกระทรวงว่า ด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้เข้าสู่การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, 1)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) พบว่า สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานบางส่วนยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตัวบ่งชี้ที่ 5 เกี่ยวกับผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ซึ่งจากคะแนนผลทดสอบระดับชาติ หรือ O-NET ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่งผลให้สถานศึกษาไม่ได้รับการรับรองคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รวมทั้งผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 4 นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ส่วนใหญ่มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ หรือระดับควรปรับปรุง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2551, 24-25) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษาไม่สามารถพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ทำให้นักเรียนเกิดความสามารถและทักษะกระบวนการคิดและผลสะท้อนจากการทดสอบในระดับชาติ (NT) พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์ แสดงให้เห็นว่า ความสามารถของนักเรียนต่ำกว่ามาตรฐานต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ และสมควรพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนจนทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความสามารถ และทักษะตามหลักสูตรอย่างหลากหลาย

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ว่ามีวิธีดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนอย่างไร โดยในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษานั้นจะต้องมีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานในกระบวนการบริหารและจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาอันจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจว่า สถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน การประกันคุณภาพภายในเป็นงานสำคัญในสถานศึกษา ทำให้อุทิศสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การทำงานที่มีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน การประเมินตนเองเป็นการวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยของตน จะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการตรวจสอบสถานศึกษาจากหน่วยงานภายนอกต่อไปอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรคือ ครู จำนวน 2,518 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 335 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน และการสุ่มตามระดับชั้นอย่างมีสัดส่วน โดยกำหนดขนาดโรงเรียนเป็นระดับชั้น แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม 2) สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู 3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ได้แก่ 1) ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกำหนดเป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended form) 3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องและครอบคลุม 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับค่านิยมศัพท์เฉพาะ เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จำนวน 5 คน แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence : IOC) ของแบบสอบถาม ได้ค่าตั้งแต่ 0.8 – 1.00 ถือว่าใช้ได้ 5) ปรับปรุงและแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 30 คน 7) นำแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ หาค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือถ้าค่า t มีค่าตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปถือว่ามีความอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ ผลปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ได้ค่า t อยู่ระหว่าง 1.92 – 8.00 ถือว่าใช้ได้ 8) นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ในข้อ 8 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 ซึ่งมีค่าสูง และ 9) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ได้แก่ 1) วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ 2) วิเคราะห์สภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 3) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) 4) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้การตรวจสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ให้ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) 5) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Form) ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดประเด็นที่มีความหมายไปในทางเดียวกันเข้าด้วยกัน แล้วแจกแจงความถี่ หาร้อยละ

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์การทำงาน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. ประสบการณ์การทำงาน ได้แก่		
1.1 น้อยกว่า 10 ปี	72	21.5
1.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	263	78.5
รวม	335	100.00
2. ขนาดโรงเรียน ได้แก่		
2.1 ขนาดเล็ก	65	19.4
2.2 ขนาดกลาง	243	72.5
2.3 ขนาดใหญ่	27	8.1
รวม	335	100.00

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 78.5) และน้อยกว่า 10 ปี (ร้อยละ 21.5) และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมาจากโรงเรียนขนาดกลาง (ร้อยละ 72.5) รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ 19.4) และโรงเรียนขนาดใหญ่ (ร้อยละ 8.1)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.32	0.42	มาก	3
2. ด้านการจัดการศึกษา	4.26	0.51	มาก	4
3. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.18	0.50	มาก	5
4. ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา	4.40	0.49	มาก	2
5. ด้านมาตรการส่งเสริม	4.42	0.51	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.32	0.42	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยด้านมาตรการส่งเสริม อยู่ในอันดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมา คือ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.40$) และน้อยที่สุด คือ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.18$)

ตาราง 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน				t	P
	น้อยกว่า 10 ปี (n = 72)		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (n = 263)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.35	0.50	4.31	0.39	0.69	.49
2. ด้านการจัดการศึกษา	4.28	0.58	4.26	0.49	0.30	.76
3. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.16	0.69	4.19	0.44	0.28	.78
4. ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา	4.34	0.60	4.42	0.46	1.28	.20
5. ด้านมาตรการส่งเสริม	4.34	0.66	4.44	0.46	1.18	.24
รวมเฉลี่ย	4.29	0.55	4.32	0.38	0.75	.69

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารการประกัน คุณภาพภายในของผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.03	2.51	15.62*	.00
	ภายในกลุ่ม	332	53.41	0.16		
	รวม	334	58.44			
2. ด้านการจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.50	0.75	2.90	.06
	ภายในกลุ่ม	332	85.84	0.26		
	รวม	334	87.34			
3. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	3.98	1.99	8.28*	.00
	ภายในกลุ่ม	332	79.83	0.24		
	รวม	334	83.82			
4. ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	4.16	2.08	9.02*	.00
	ภายในกลุ่ม	332	76.47	0.23		
	รวม	334	80.63			
5. ด้านมาตรการส่งเสริม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.74	0.87	3.43*	.03
	ภายในกลุ่ม	332	84.01	0.25		
	รวม	334	85.75			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	2	2.87	1.44	8.46*	.00
	ภายในกลุ่ม	332	56.30	0.17		
	รวม	334	59.18			

* P < .05

จากตาราง 4 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ดังนี้

ตาราง 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนก
ตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.13	4.36	4.41
ขนาดเล็ก	4.13		.23*	.28*
ขนาดกลาง	4.36			.05
ขนาดใหญ่	4.41			-

* P < .05

จากตาราง 5 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ของความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการ
ประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ครูที่สอน
ในโรงเรียนขนาดเล็กกับครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง และครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็กกับครูที่
สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น
ไม่แตกต่าง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) การอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 2)
ครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงตามสาขาที่เรียนมา 3) งบประมาณไม่เพียงพอ 4) สถานศึกษาไม่มีอัต
ลักษณ์หรือผลงานดีเด่น เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนจนเป็นที่ยอมรับของสังคม

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่
ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสำคัญสูงสุด คือ ด้านมาตรการส่งเสริม รองลงมา คือ ด้านอัตลักษณ์
ของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

5.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพ
ภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
ปรากฏผลคือ 1) จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 2)
จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน
ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม แตกต่าง
กัน ส่วนด้านการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ครูที่สอนในโรงเรียน
ขนาดเล็ก กับขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การอภิปรายผล

6.1 การศึกษาสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนจะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งการประกันคุณภาพภายในและภายนอก นับว่ามีความสอดคล้องต่อกัน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีเจตคติที่ดีต่อการรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอกอีกด้วย จึงจะช่วยให้การประกันคุณภาพประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ ญัฐดนัย ดวงใจ (2554, 103-109) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับไชยา กรมแสง (2553, 117-124) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ระดับมากคือ ด้านครู ด้านผู้บริหาร และด้านผู้เรียน และสอดคล้องกับโออรอน บุญสา (2554, 122-124) ได้ศึกษาเจตคติของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ในการเตรียมการรับการประเมินภายนอกในรอบที่ 3 และมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามเจตคติของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยโดยภาพรวม พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

6.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนทั้งหมดได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ถึง 3 รอบแล้ว ผู้บริหารและครูย่อมมีความเข้าใจถึงกระบวนการประเมินคุณภาพสถานศึกษาได้ดี ไม่ว่าจะเป็นการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องเกี่ยวเนื่องกันอยู่แล้ว สอดคล้องกับ ปรีชา ปัญญาพานิช (2551, 91-101) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม ผลจากการศึกษา พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด ที่มีความแตกต่างกันออกไปตามบริบทของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การอบรมเรื่องประกันคุณภาพต่างกัน แต่มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน 2) ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และ ด้านมาตรการส่งเสริม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาเป็นหัวใจหลักของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็โรงเรียนขนาดเล็ก กลาง หรือใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษาต่างก็มีรูปแบบหรือหลักปฏิบัติในการบริหารที่แน่นอนอยู่แล้ว แต่ในด้านคุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นผลของการจัดการศึกษานั้น มีองค์ประกอบหลายอย่างในการที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน รวมถึงด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านมาตรการส่งเสริม ที่เป็นส่วนเสริมหรือเพิ่มเติมในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ย่อมมีทรัพยากรหรือบุคลากรที่ต่างกัน ฉะนั้นจึงทำให้การบริหารในด้านส่วนเสริมเหล่านี้แตกต่างกัน สอดคล้องกับณัฐดนัย ดวงใจ (2554, 103-109) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

6.3 จากผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ปัญหาที่มีผู้แสดงความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน และประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นมากที่สุด คือ ปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ส่วนข้อเสนอแนะที่มีผู้แสดงความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นมากที่สุด คือ ควรมีมาตรการยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างทั่วถึงและหลากหลาย ทั้งนี้เพราะคุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งที่มองเห็นเด่นชัดที่สุด นักเรียนที่มีคุณภาพย่อมมาจากโรงเรียนที่ได้มาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับปรีชา ปัญญาพานิช (2551, 91-101) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถาม ประเด็นในการศึกษา ได้แก่ คุณภาพของผลผลิต คือ ผู้เรียนจากระบบการศึกษายังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ โรงเรียนมีกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต ปัจจัย กระบวนการบริหาร การจัดการคุณภาพเพื่อเข้าสู่มาตรฐานพัฒนาบุคลากร การประเมินความก้าวหน้า การจัดทำรายงานสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบเพื่อปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาที่ไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐาน จากผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า คุณภาพผู้เรียนไม่ได้ตามมาตรฐานการศึกษานั้นเอง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องตระหนักถึงปัญหานี้และควรมีมาตรการต่าง ๆ ในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างทั่วถึงและหลากหลายต่อไป

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ปรับปรุง พัฒนา และวางแนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพภายใน

7.2 ควรมีการศึกษาวิจัยสภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ไชยา กรมแสง. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์.
- ณัฐดนัย ดวงใจ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรีชา ปัญญาพานิช. (2551). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสามร้อยยอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พงศ์ภักดิ์ ทิพย์จันทร์. (2552). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2550). เทคนิควิธีประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัทพร็อบเบอร์ตีพริ้นท์ จำกัด.
- สงกรานต์ทอง มาลัยเลิศ. (2552). การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2551). หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (พ.ศ. 2549 - 2553). กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบ เรื่อง การดำเนินงานด้านนโยบายการศึกษาขององค์กรนโยบายการศึกษาระดับชาติ ในกลุ่มประเทศอาเซียนและอาเซียนบวกสาม. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- โอร่อน บุญสา. (2554). เจตคติของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.